

VANDALISME

De aanwezigheid van speelruimte heeft een positieve uitwerking op een buurt of wijk. Kinderen vervelen zich minder snel. Hierdoor neemt de neiging tot vandalisme af. Een zeer legitieme gedachte, maar helaas is deze theorie niet volledig waterdicht. Veel speeltuinen zijn immers zelf het slachtoffer van vernielingen. Vandalen van verschillende leeftijden slopen toestellen, steken de inhoud van afvalbakken in brand of ontsieren het clubhuis met graffiti. Wat is vandalisme precies? En hoe ga je het tegen?

SOORTEN VANDALISME

Vandalisme is eigenlijk een verzamelnaam voor een aantal verschijnselen die dezelfde kenmerken vertonen. Het gaat in alle gevallen om het vernielen van andermans bezit. Maar een klein kind doet dat om hele andere redenen dan een puber. Wie het over vandalisme heeft, kan doelen op zowel graffiti als het afbreken van een bushokje.

Spelvandalisme

Als kinderen spelen verkennen zij hun grenzen. Ze gaan bijvoorbeeld op schommels staan en stampen op het zitgedeelte. Soms gaat er iets stuk. Bij spelvandalisme komt vernieling voort uit het spelen, niet uit boosaardigheid. Het gaat hierbij vaak om jonge kinderen. Meestal zijn ze tussen de vijf en de acht jaar oud. Ze willen zoveel mogelijk ontdekken en uitproberen. Over het algemeen plegen ze geen andere misdrijven. Spelvandalisme lijkt op zich vrij onschuldig, maar vormt wel de oorsprong van ongeveer een derde van al het gerapporteerde vandalisme.

Vandalisme uit verveling of groepsgedrag

Een groepje tieners hangt rond bij een speeltuintje. Er is niemand in de buurt. Ze dagen elkaar 'n beetje uit. Voor ze het weten beginnen ze toestellen te slopen. De leeftijd van dit soort vandalen ligt meestal tussen de twaalf en zestien jaar. Verveling speelt een grote rol. Voor hun leeftijdsgroep is er in veel wijken en buurten weinig te doen. De speeltuin richt zich op een andere, jongere doelgroep. Daarnaast zijn veel tieners erg beïnvloedbaar. Vaak is er sprake van sociale competitie. Jongeren vernielen iets om te laten zien dat ze het durven. Dat ze net zo ver gaan als hun vrienden. In veel gevallen ontbreekt de sociale controle om op tijd in te grijpen.

Vorbereid vandalisme

Vandalisme komt soms voort uit wraak of materieel gewin. De vandalen bereiden zich in deze gevallen beter voor. Er is sprake van een duidelijk doel. Ze willen de speeltuin treffen of zichzelf met onvreemde goederen verrijken. Het kan bijvoorbeeld voorkomen dat een groepje jongeren

voor de zoveelste keer wordt weggestuurd. Na sluitingstijd komen ze terug en richten bij wijze van wraak vernielingen aan. Ook inbraken gaan vaak gepaard met destructief gedrag.

PREVENTIEVE MAATREGELEN

Vandalisme is nooit honderd procent tegen te gaan. De oorzaken zijn meestal van sociale aard en moeilijk helemaal weg te nemen. Scholen en maatschappelijke instellingen organiseren wel eens projecten. Voor speeltuinen is het belangrijker om rekening te houden met de gevolgen van vandalisme. Denk aan de volgende preventieve maatregelen:

Verzorgde omgeving

Een slecht onderhouden speeltuin nodigt min of meer uit tot vandalisme. De omgeving is weinig aantrekkelijk en overzichtelijk. Als er iets stuk gaat, valt het niet eens zoveel op. Een goed onderhouden speeltuin oogt veel overzichtelijker. Vernielingen lopen hierdoor veel eerder in het oog. Vervang kapotte toestellen en materialen dan ook onmiddellijk. Let ook op de verf. Heldere, sterke kleuren hebben een preventieve werking. Besteed ook aandacht aan de rest van de omgeving. Een verzorgde speeltuin in een rommelige buurt blijft toch vandalismegevoelig.

Overzichtelijk terrein

Een open terrein met niet al te veel bosjes is onaantrekkelijk voor vandalen. Hun handelingen vallen in een dergelijke omgeving teveel op.

Toezicht

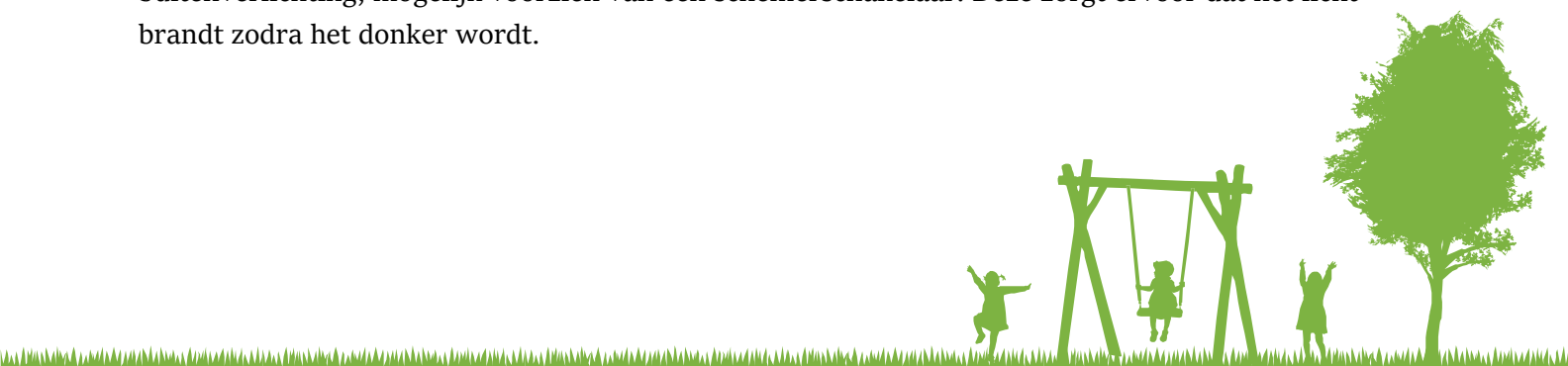
Blijf zoveel mogelijk op het terrein aanwezig. Maak ook regelmatig een praatje met de kinderen en kijk hoe hun spel zich ontwikkelt. Blijf bovendien zo lang mogelijk aanwezig als de speeltuin dicht is.

Sociale controle

Dit gaat verder dan toezicht. Het is onmogelijk om altijd aanwezig te zijn en alles te zien. Ook de andere kinderen, de burens en voorbijgangers kunnen vermanend of waarschuwend optreden als ze vandalisme signaleren. Het is dus heel belangrijk om goede contacten met de buurt te onderhouden.

Goede verlichting

Laat tijdens de avonden licht branden. Zo blijft het terrein (ook na sluitingstijd) goed zichtbaar. Maar ook lampen worden soms vernield. Zorg voor een slagvaste behuizing voor de buitenverlichting, mogelijk voorzien van een schemerschakelaar. Deze zorgt ervoor dat het licht brandt zodra het donker wordt.

SPEEL-
RUIMTE
NEDER-
LAND

VEILIGHEID, ONDERHOUD & BEHEER

Sterk materiaal

Zorg voor zoveel mogelijk stevige toestellen. Echt helemaal vandalismebestendig zijn ze nooit, maar er is tegenwoordig veel goed materiaal op de markt. Als het lang duurt voordat iets kapot gaat, ontmoedigd dat de vandaal. Zorg ook dat het clubgebouw moeilijk binnen te dringen is. Hang- en sluitwerk moet eigenlijk voldoen aan de NEN normen 5088 en 5089.

